

Комплексний звіт
кафедри української мови
структурний підрозділ університету

за підсумками наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності за 2021 р.

1. Інформація з виконання науково-дослідної роботи на кафедрі за 2021 р.

У 2021 н.р. до складу кафедри входить 9 науково-педагогічних працівників: з них – 8 кандидатів філологічних наук, 1 кандидати педагогічних наук, 8 доцентів, один старший викладач.

Викладачі кафедри є авторами навчальних посібників, монографій, методичних рекомендацій до навчальних дисциплін, наукових статей.

У 2021 році розпочалася робота над новою темою кафедри «Українська мова в полідискурсивному просторі сучасної комунікації». Керівник дослідження – к.філол.н., доцент Т.В. Сіроштан.

Доцент Сіроштан Т.В. брала участь у роботі експертної групи з акредитації ОП 014.01 Середня освіта. Українська мова та література першого (бакалаврського) рівня в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії (лютий 2021 р.).

22.01.2021 р. доцент Митяй З.О. провела науковий семінар для викладачів кафедри «Проблема функційної транспозиції в системі частин мови» на якому зауважила, що проблема транспозиції частин мови неоднозначно висвітлена в лінгвістичних дослідженнях українських мовознавців і належить до розряду дискусійних у сучасному мовознавстві. Важливим складником при формуванні уявлення про частини мови необхідно враховувати, що межі між частинами мови нестійкі. Без урахування транспозиції частин мови неможливо вирішити дискусійну лінгвістичну проблему – диференціювати класи слів за частинами мови. Процеси транспозиції необхідно враховувати в практичному аспекті вивчення мови. Розвиток мовної системи української мови зумовлений не лише появою нових лексем, але й специфікою перерозподілу тих одиниць мови, на які впливають явища транспозиції. Нові теорії і використання значного фактичного матеріалу уможливили отримання достовірних результатів щодо дослідження транспозиційних перетворень на сучасному етапі розвитку мовознавства.

12.02.2021 р. доцент Волкова І.В. провела науковий семінар для викладачів кафедри «Інформаційні технології в наукових дослідженнях студентів-філологів» де зазначила, що інтенсивний розвиток українського суспільства висуває певні вимоги щодо освітньої і професійної кваліфікації працівників, задіяних у різних галузях виробництва. Основною рисою випускника ВНЗ будь-якого профілю має бути його конкурентоспроможність, що передбачає не лише володіння теоретичними знаннями, а й здатність застосовувати набуті знання на практиці, високий рівень загального розвитку, володіння комунікативними навичками, уміння мислити цілісно, критично і нестандартно, приймати самостійні рішення й адаптуватися в мінливих умовах, виявляти творчий підхід до розв'язання тих чи тих проблемних виробничих ситуацій. Основним напрямом інноваційних перетворень у педагогіці вищої школи насамперед є проектування нових моделей освітнього процесу. На сучасному етапі розвитку педагогічної науки дослідники виділяють, теоретично обґрунтовують і впроваджують на практиці такі новітні технології, як кейс-метод, метод проектної діяльності, креативну систему навчання, технологію розвитку цілісного мислення, технологію розвитку критичного мислення, технологію дистанційного навчання, ігрові технології, що сприяють моделюванню й імітації майбутньої професійної діяльності.

19.03. 2021 р. доцент Коваль О.В. провела науковий семінар для викладачів кафедри «Базові цінності і проблема мовної свідомості» на якому зазначила, що мовну свідомість досліджують у зв'язку з мовною особистістю, національною ментальністю, стратегією й

тактикою мовленнєвої поведінки. Лінгвістів цікавлять закономірності формування й функціонування мовної свідомості у внутрішньому та міжкультурному етнічному середовищі, специфіка мовної свідомості представників різних соціальних, професійних, вікових і статевих груп, реконструкція мовної свідомості минулих епох тощо.

16.04.2021 р. доцент Мінкова О.Ф. провела науковий семінар для викладачів кафедри на тему «Інтерактивні технології на заняттях з української мови» ознайомила присутніх з інтерактивною моделлю навчання, сутність якої полягає в організації пізнавальної діяльності учнів крізь призму інноваційних форм, методів та прийомів.

Доцент Сіроштан Т.В. рецензувала видання:

- Коца Р. Динаміка лексико-словотвірних типів складних прикметників в українській мові. Київ, 2021.
- Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник А. Є. Адамович, О. М. Максимець, ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. 263 с.

Доцент Сіроштан брала участь у роботі експертної групи з акредитації ОП 014.028 Середня освіта. Польська мова і література другого (магістерського) рівня в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (жовтень 2021 р.).

04.10.2021 р. доцент Митяй З.О. провела науковий семінар для викладачів кафедри на тему «Напрямки розвитку української граматики» на якому зазначила, що функціональна лінгвістика (функціоналізм) – сукупність шкіл і напрямків, що виникли як одне з відгалужень структурної лінгвістики, що характеризується переважною увагою до функціонування мови як засобу спілкування. Основним принципом функціональної лінгвістики є розуміння мови як цілеспрямованої системи засобів вираження.

26.11.2021 р. доцент Волкова І.В. провела науковий семінар для викладачів кафедри на тему «Соціолінгвістика у сучасному мовному просторі» на якому зазначила, що соціолінгвістика вивчає різні впливи соціального середовища на мову і на мовленнєву поведінку. Соціолінгвістика спрямована на встановлення того, як використовують мовний знак люди, – всі однаково чи по-різному, залежно від свого віку, статі, соціального стану, рівня характеру освіти, від рівня загальної культури та ін. Різниця може зумовлюватися не тільки професією, але й, наприклад, характером освіти, оскільки в тих, хто закінчив технічний інститут, одні смаки, а в тих, хто має освіту філолога, історика тощо, зовсім інші.

1.1. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів

№ з/п	Назва теми НДР, кафедра, науковий керівник	Термін виконання		Результати, значущість
		початок	кінець	
1	Українська мова в полідискурсивному просторі сучасної комунікації. Сіроштан Тетяна Василівна доцент, кандидат філологічних наук	2021 р.	2023 р.	Навчальні посібники та методичні рекомендації щодо формування фахових компетентностей майбутніх учителів: 1) Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с. 2) Пачева В.М. Діалекти української мови: навчальний посібник 2-ге видання, ФОП Однорог Т.В. Мелітополь,

				<p>2021 р. 95 с. 31 березня 2021 року кафедрою української мови спільно з лабораторією філологічних досліджень пройшла X Міжнародна наукова конференція «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі» (Skype).</p> <p>У 2021 р. опубліковано фахові статті – 3, підготовлені до друку фахові статті – 2, опубліковано міжнародні – 2, інші -18, опубліковано Web of Science – 1, підготовлено до друку у Web of Science/ Scopus – 9.</p> <p>Студентами опубліковано під керівництвом наукового керівника – 5 статей, у співавторстві – 8 статей.</p> <p>У 2021 р. захищено – 21 кваліфікаційну роботу. На кафедрі функціонує науковий гурток «Дивослово» та науковий гурток «Магія слова», засідання відбуваються щомісяця. Студенти беруть участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та Всеукраїнському конкурсі наукових робіт з української мови.</p>
--	--	--	--	--

1.2 Опис найбільш ефективних розробок, відкриттів, роботи зі значним економічним і соціальним ефектом та інформацією щодо реалізації їх результатів за формою: відомості відсутні.

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадження	Практичні результати, які отримано ВНЗ/науковою установою від впровадження (обладнання, обсяг отриманих коштів, налагоджено співпрацю для подальшої роботи тощо)
-	-	-	-	-	-

1.3 Конкурентоспроможні прикладні розробки та новітні технології за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки із зазначенням підприємств і організацій, які можуть бути зацікавлені у їх використанні: відомості відсутні.

1.4 Інформація про діяльність з комерціалізації науково-технічних розробок за формою:

Назва розробки (наявність охоронного документу)	Замовник (назва суб'єкта, адреса)	Початок і кінець розроблення	Вартість (загальна сума, тис. грн.)	Джерела фінансування			Наявність укладення договору про передачу розробки			
				Бюджетні кошти	Власні кошти	Кошти замовників	Назва юридичної особи	Сума договору	Результат впровадження	Джерело фінансування (власні, залучені, бюджетні кошти)
Науково-практичний семінар «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі», <i>свідectво про реєстрацію авторського права на твір № 104078</i>	Фізична особа – Таранко С.В.	30.05-31.05.2021 р.	5000 грн.	-	-	5000 грн.	Фізична особа – Таранко С.В.	5000 грн.	Проведення науково-практичного семінару	Власні кошти замовника

1.5 Відомості про наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями (договори, участь у виставках, кількість грантів та інше).

Кафедра української мови у 2021 році плідно співпрацювала з Південно-Західним університетом «Неофіт Рилський» (м. Благоевград) та з Пловдивським університетом імені Паїсія Хилендарського, а також на кафедрі функціонує гурток з болгарської мови (вивчення болгарської літературної мови, ознайомлення із болгарською літературою, історією Болгарії, традиціями і культурою болгарського народу). Заняття проводить Колева Красимира Дочева, доктор філологічних наук, головний асистент (болгарська філологія) Шуменського університету імені Костянтина Преславського.

Співробітництво із Міністерством закордонних справ Республіки Болгарія та Посольством Республіки Болгарія – реалізація міжнародного проекту за програмою "Болгарська допомога з метою розвитку".

Співробітництво із Шуменським університетом імені єпископа Костянтина Преславського, Шуменським регіональним історичним музеєм, Болгарським національним радіо «Христо Ботев» – організація Днів Болгарії в МДПУ (лютий-березень 2021 р.).

31 березня 2021 р. на філологічному факультеті відбулася X Міжнародна заочна наукова конференція «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі». Відповідальні за проведення конференції: доц. Митяй З.О., завідувач кафедри

української мови та доц. Хомчак О.Г., завідувач Лабораторії філологічних досліджень. Одним із співorganizаторів конференції є Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський», який цьогогоріч святкує своє 50-річчя.

Метою конференції було висвітлення проблемних питань, пов'язаних із міжкультурною комунікацією і комунікативно-функційними аспектами в освітній діяльності середніх та вищих навчальних закладів, а також в науковій діяльності, консолідація зусиль із розвитку нових наукових напрямків в мовній освіті.

У конференції постійно беруть участь представники вищих навчальних закладів України, Польщі, Болгарії, Казахстану, Таджикистану, Туреччини. Вперше до нашої наукової спільноти приєдналися науковці з Японії і Сингапуру.

Із вітальним словом і побажаннями плідної роботи до учасників англійською мовою звернулася *декан філологічного факультету* доц. Коноваленко Т.В.

На початку пленарного засідання учасників конференції привітали колеги із зарубіжних країн: Сугаї Кента, *доцент кафедри лінгвістики (Університет Хоккайдо, Японія)*; Марина Врачу, *професор кафедри славістики (Ясський університет «Александру Йон Куза», Румунія)*.

Учасники працювали на платформі ZOOM, однак це не завадило їм виголосити доповіді стосовно сучасних, актуальних наукових проблем, поділитися накопиченим досвідом філологічних досліджень.

Із доповідями на пленарному засіданні виступили: Анна Палушак-Бронка, *професор кафедри синхронічної, діахронічної і культурної лінгвістики (Університет Казімежа Великого, Бидгощ, Польща)*; Pawlak Marta, *докторант, факультет мовознавства (Університет Казімежа Великого, Бидгощ, Польща)*; Колева Красимира, *доктор філологічних наук (Шуменський університет «Єпископ Костянтин Преславський», Болгарія)*; Акулова Надія, *кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Україна)*.

Проведення Міжнародної наукової конференції «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі» уможливило важливий обмін інформацією та останніми науковими результатами і в подальшому сприятиме розширенню участі у міжнародних та європейських наукових програмах, входженню у світовий науковий простір, налагодженню зв'язків між ученими-філологами, а також зануренню студентів у науково-дослідну роботу та набуттю ними наукового досвіду.

Співробітництво із Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія та Шуменським університетом імені єпископа Костянтина Преславського – організація online круглого столу «Викладання болгаристики за кордоном» 18.05.2021

Участь у XII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти - 2021» (Київ, 26 – 28 травня 2021 року) – робота на тему: «Інноваційна практика в інтегруванні до європейського освітньо-наукового простору (досвід Центру болгаристики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького)» авторського колективу Центру болгаристики (кандидат історичних наук, доцент Пачев С.І., кандидат філологічних наук, доцент Пачева В.М., доктор Колева К.Д.) отримала Золоту медаль у номінації «Інновації в розвитку міжнародної співпраці в закладі освіти».

1.6 Підвищення кваліфікації викладачів, стажування (установа, термін), закордонні відрядження.

Прошли підвищення кваліфікації у Запорізькому національному університеті з 14.12.2020 р. по 29.01.2021 р. такі викладачі: доцент Гапєєва І.М., доцент Коваль О.В., доцент Митяй З.О., доцент Пачева В.М., доцент Сіроштан Т.В.

Гапєєва І.М. CERTIFICATE OF PARTICIPATION for successfully completing 10 hours of training at the online workshop Caroline Moore Chair of A.S. Hornby Educational Trust "E-TOOL" TEACHING ONLINE OPPORTUNITY LAB: A FOLLOW-UP SYMPOSIUM Iryna Napieieva AWARDED TO hosted by Sumy State University on December 1-2, 2021.

Коваль О.В. Взяла участь у симпозиумі «E-TOOL» 1-2 грудня 2021 року. Отримала сертифікат (10 годин).

1.7 Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів (участь у конференціях, конкурсах, олімпіадах).

На кафедрі української мови функціонує науковий гурток «Дивослово», яку очолював кандидат філологічних наук, старший викладач Юрченко О.В. Вона покликана дбати про розвиток як логічного, наукового, так і художнього, образного мислення. Студенти, які займаються науковою діяльністю, щороку беруть участь у Міжнародному конкурсі української мови імені П. Яцика, II турі Всеукраїнської студентської олімпіади та Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей. Кінцевим результатом роботи в студентських наукових групах є написання курсових, дипломних робіт. У I півріччі 2021 року студенти підготували статті у співавторстві з викладачами у збірнику наукових праць «Мова. Свідомість. Концепт».

3 жовтня 2021 року доцент Сіроштан Т.В. є науковим керівником студентського наукового гуртка «Дивослово», за результатами чого провела 3 засідання, підготувала 2 здобувачів вищої освіти до участі в конкурсі «Завтра.UA» (Романюк Н. В., Мельнікова А. М.), консультувала здобувачів вищої освіти, які є членами наукового гуртка, щодо участі у II Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови.

28 лютого 2021 року доцент кафедри української мови Сіроштан Т. В. взяла участь у роботі журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН. Результати досліджень талановитої молоді Запорізької області були представлені цьогоріч у дистанційному форматі, проте це не вплинуло на якість їхньої презентації. Різноманітна тематика робіт, творчий підхід, зацікавленість молодих науковців свідчать про значний науковий потенціал нашого регіону.

Доценти кафедри української мови підготували студентів до II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, факультет української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка). Доцент Митяй З.О. підготувала Качмар В.С., здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 317/2-ф гр., яка навчається за освітньою програмою 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Тема: «Мовна палітра роману Софії Андрухович «Фелікс Австрія». Доцент Мінкова О.Ф. підготувала Сажко У.С. здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня 317/2-ф гр., яка навчається за освітньою програмою 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Тема: «Дидактичні ігри з української мови в системі управління навчально-творчої діяльності учнів».

На науковому засіданні гуртка «Версифікація» 21.04.2021 року відбулася зміна назви гуртка на «Магія слова» (науковий керівник: Гапесва І.М.) Зміни затверджено на засіданні кафедри української мови протоколом №19 від 22.04.2021 року. Метою роботи гуртка є навчання професійному, науковому, етичному та естетичному спілкуванню й науково-літературній творчості українською мовою. Усі заходи покликані вирішувати такі завдання: розвиток у студентів навичок публічного виступу та самоосвіти, необхідних для захисту кваліфікаційних робіт, а також у подальшій професійній діяльності; сприяння в підвищенні рівня наукової підготовки й компетентності студентів; залучення студентів до участі в конференціях, конкурсах і проектах, реалізованих Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького й іншими організаціями та установами; розвиток уміння доводити науково-дослідну роботу до рівня її реалізації.

3 жовтня 2021 року доцент Сіроштан Т.В. є науковим керівником студентського наукового гуртка «Дивослово» Зміни затверджено на засіданні кафедри української мови протоколом №3 від 01.10.2021 року, за результатами чого провела 3 засідання, підготувала 2 здобувачів вищої освіти до участі в конкурсі «Завтра.UA» (Романюк Н. В., Мельнікова А. М.), консультувала здобувачів вищої освіти, які є членами наукового гуртка, щодо участі у II Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови.

Доценти кафедри української мови підготували студентів до участі у II етапі XXII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика. Доцент Митяй З.О. підготувала студентку Рибак Є.С. (310/2-ф) яка посіла I місце у I турі; доцент Сіроштан Т.В. підготувала студентку Мельнікову А.М. (319/2-ф) яка посіла II місце у I турі; доцент Гапеева І.М. підготувала студентку Осадчук К.В. (310/1-ф) яка посіла III місце у I турі.

Доцент Сіроштан Т.В. підготувала 2 здобувачів вищої освіти до участі в конкурсі «Завтра.UA» (Романюк Н. В., Мельнікова А. М.), консультувала здобувачів вищої освіти, які є членами наукового гуртка, щодо участі у II Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови.

Бібліографія статей студентів:

Прізвище та ініціали автора	Назва та вид публікації	Видання (видавництво, сторінки, місто, рік)	Обсяг (др.арк.)	Співавтори
Дурмаджи А. О.	“Топологічні ознаки в оповіданні Панаса Мирного «Лихий попутав»	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 97-100.</i> http://eprints.mdupu.org.ua/id/eprint/11854	0,4	Волкова І.В.
Лобойко Т.С.	Асоціативно-вербальна модель концепту <i>калина</i>	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 97-100.</i> http://eprints.mdupu.org.ua/id/eprint/11755/	0,4	Хомчак О. Г.
Анциферова К.Д.	Стаття «Лексико-семантична структура і функціонування фразеологізмів в українській мові»	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. Вип. 11. 250 с. С. 9-11</i>	0,34	Митяй З.О.
Жукова А.В.	Зниженорозмовні фразеологізми як маркер експресивної оцінки в мові ЗМІ	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – Вип. 11. – С. 25-28</i>	0,2	
Курицина А.М.	Теоретичні основи вивчення граматичної семантики	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – Вип. 11. С. 35-38</i>	0,16	
Німетулаєва Л.І.	Методологічні підвалини дослідження фразеології	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – Вип. 11. С. 43-45</i>	0,16	

Сьоміна К.А.	Процеси запозичення і засвоєння одиниць екзотичної лексики	Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – Вип. 11. С. 65-68	0,16	
Сажко У.С.	Гра як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках української мови	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 189-193.</i>	0,5	Мінкова О.Ф.
Федюніна О.І.	Функціонально-семантичні особливості фразеологічних одиниць в художньому тексті роману «Мати все» Люко Дашвар	Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців (Умань, 28 квітня 2021 р.).	0,4	Коваль О.В.
Рудик О.О.	«Афіксальний спосіб творення антропонімів (на матеріалі прізвищ жителів с. Мала Білозірка Запорізької обл.)»	Наукове сьогодні: стан та перспективи регіональних досліджень : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 19 травня 2021 р.) / за ред. Л. М. Донченко, І. А. Арсененко, С. І. Пачева, Л. І. Полякової, Я. В. Попенка, Л. А. Прохорової. Мелітополь : МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2021. С.115-117.	0,3	
Пестрецова Д. В.	Синтаксичні особливості дитячої прози Олеся Ільченка	Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (Бахмут, 4 листопада 2021 р.). Бахмут: ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», 2021. С. 333–336.	0,2	Сіроштан Т. В.
Верхоцька В.Ю., Блажеева Ю.В.	Стаття «Авторська модальність як обов'язкова категорія художнього тексту»	The 4th International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science Vancouver, Canada 2021	C.972-977	Митяй З.О.

Федюніна О.І.	Експресивний потенціал художнього означення в романах Люко Дашвар	Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Переяслав, 30.09.2021 р.)	0,4	Коваль О.В.
---------------	---	---	-----	-------------

Участь у конференціях студентів:

Назва конференції	Прізвище учасника	Статус конференції	Дата і місце проведення	Форма участі
Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі	Дурмаджи А. О., Лобойко Т.С., Анциферова К.Д., Жукова А., Курицина А., Німетулаєва Л., Сьоміна К., Сажко У.С., Федюніна О.І.	X Міжнародна наукова конференція	31.03.2021 р., м. Мелітополь	Стаття
Наука. Освіта. Молодь	Федюніна О.І.	XIV Всеукраїнська наукова конференція	28.04. 2021р. м. Умань	Доповідь
Третя науково-практична конференція «Наукове сьогодні: стан та перспективи регіональних досліджень»	Рудик О.О.	Регіональний	м. Мелітополь, 19 травня 2021 року	Тези
Педагогіка мистецтва для збереження і розвитку психофізіологічного здоров'я та культурного зростання особистості впродовж життя	Гапеев В.К.	Міжнародна науково-практична конференція	19-21 листопада 2021 м. Меліто-поль	Тези
Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі	Романюк Н. В. Мельнікова А. М Антонова І. В. Пестрецова Д. В. Рибак Є. С. Смолякова В. М. Кравченко К. С.	XI Всеукр. науково-практична конференція	25 листопада 2021 р. м. Київ	виступи з доповідями

Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії	Пестрецова Д. В.	I Всеукр. Науково-практична конференція	04 листопада 2021 р. м. Бахмут	виступ із доповіддю, публікація статті
VI Міжнародні болгаристичні читання	Костишак І. М	VI Міжнародні болгаристичні читання	26.11.2021, м. Мелітополь	онлайн-повідь «Мовний світ ідіостилю Дари Корній»
The 4th International scientific and practical conference “Innovations and prospects of world science	Верхоцька В.Ю., Блажеєва Ю.В.	VI Міжнародна	December 1-3, 2021) Perfect Publishing, Vancouver, Canada	доповідь
Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації	Федюніна О.І.	Міжнародна науково-практична інтернет-конференція	30.09.2021р. м. Переяслав	Стаття
Вітчизняна наука на зламі епох: проблема та перспективи розвитку	Вільчинська Т.В.	Всеукраїнська наукова інтернет-конференція	16.11.2021р. м. Переяслав	Стаття

1.8 Інформація про заходи, що здійснювались з науковими установами НАН та галузевих академій наук України, з підприємствами: відомості відсутні.

1.9 Інформація про заходи з наукової та науково-технічної діяльності, здійснені спільно з облдержадміністраціями: відомості відсутні.

1.10 Відомості щодо виділення місцевими органами влади бюджетних коштів на проведення наукових досліджень та розробок: відомості відсутні.

1.11 Нові форми організації наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності: відомості відсутні.

1.12 Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність.

Охоронні документи:

Отримано свідоцтво про реєстрацію авторського права на науковий твір:

1) «Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі» (№ 104078 від 15.04.2021 р.) Хомчак О.Г.

2) «Об’єктивація концепту *гордість* у фразеологічних одиницях» (№ 108108 від 21.09.2021 р.) Хомчак О.Г. у співавторстві з Волковою І. В.

3) Літературний письмовий твір наукового характеру „Науковий тренінг „Сучасні наукові підходи до проблем українського ділового мовлення” №104914 (27.05.2021) Пачева В.М.

Подано на отримання авторського свідоцтва:

- 1) Подано на отримання авторського свідоцтва на наукову статтю Гапєєва І.М. у співавторстві з Коваль О. В. (2021).
- 2) Подано на отримання авторського свідоцтва на «Наукові тренінги «Теорія і методика підвищення мовно-комунікативної компетентності державного службовця» (2021) Гапєєва І.М.
- 3) Подано на отримання авторського свідоцтва на Науковий твір. «Положення про Центр сприяння розвитку й функціонуванню української мови» (2021) Гапєєва І.М.

1.13 Розвиток матеріально-технічної бази з наведенням даних про потреби в унікальних наукових приладах та обладнанні іноземного виробництва за формою: відомості відсутні.

Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу), марка, фірма виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується науковою установою	Вартість
-	-	-

1.14 Основні труднощі та недоліки в організації досліджень та впровадження, пропозиції щодо їх усунення: відомості відсутні.

2. Бібліографія статей, тез за формою згідно дсту Бюлетеня ВАК України № 5, 2009 р.

Прізвище та ініціали автора	Назва та вид публікації	Видання (видавництво, сторінки, країна, місто, рік)	Обсяг (др.арк.)	Співавтори
Фахові статті				
Хомчак О.Г.	Лексико-семантичний рівень об'єктивності концепту <i>гордість</i>	<i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2021. № 49. Том 2. С. 24-27. категорія Б</i> http://eprints.mdupu.org.ua/id/eprint/12146/	0,6	Волкова І.В.
Юрченко О.В.	Літературно-художня антропонімія в прозовому творі (на матеріалі творчості Павла Загребельного)	Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: серія філологія. Одеса, 2021. Вип. 49. Том 2. С.45 – 48. Фахове видання (включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International).	4	-
Митяй З.О.	Лексико-граматичні засоби вираження градації ступеня вияву ознаки в сучасній українській мові	Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія» №49 том 1, 2021 Категорія Б	С.136-139	Денисенко Н.В.
Подано до друку				
Гапєєва І.М.	Тези «Український народний танець як частина національного світосприйняття»	У друці	-	Гапєєв В.К.

Сіроштан Т.В.	Абстрактна лексика на -ість в історії української мови	Актуальні питання гуманітарних наук. №45. Подано до друку	0,5	
Міжнародні статті				
Юрченко О.В.	The impact of civil society values on the formation of value consciousness in students	Security Challenges of Europe Edited by: Bogusław Pacek, Przemysław Mazur Brussels, Toruń 2021 Publishing cooperation - NATO/DEEP and Adam Marszałek Publishing House. Wydawnictwo Adam Marszałek ISBN: 978-83-8180-316-8 NATO ISBN: 978-92-845-0218-9	9	Iryna Barantsova, Natalia Milko, Nadia Denisenko
Митяй З.О.	Стаття «Авторська модальність як обов'язкова категорія художнього тексту»	The 4th International scientific and practical conference "Innovations and prospects of world science Vancouver, Canada 2021	C.972-977	Верхоцька В.Ю., Блажеєва Ю.В.
Інші публікації				
Волкова І.В.	«Топологічні ознаки в оповіданні Панаса Мирного «Лихий попутав»	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак.</i> Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 86-89. http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/11854	0,4	Дурмаджи А. О.
Хомчак О. Г.	Асоціативно-вербальна модель концепту <i>калина</i>	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак.</i> Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 97-100. http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/11755/	0,4	Лобойко Т.С.
Митяй З.О.	Стаття «Лексико-семантична структура і функціонування фразеологізмів в українській мові»	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. Вип. 11. 250 с. С. 9-11</i>	0,34	Анциферова К.Д.
Мінкова О.Ф.	Гра як засіб активізації пізнавальної	<i>Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак.</i>	0,5	Сажко У.С.

	діяльності учнів на уроках української мови	Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11. С. 189-193.		
Сіроштан Т.В.	Стаття Засоби мовної експресії в художніх творах В. Шкляра (на матеріалі роману «Елементал»	Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2021. Вип. 11.С. 56-59.	0,2	Жукова О. Є.
Коваль О.В.	Функціонально-семантичні особливості фразеологічних одиниць в художньому тексті роману «Мати все» Люко Дашвар	Матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців (Умань, 28 квітня 2021 р.).	0,2	Федюніна О.І.
Волкова І.В.	Розділ в монографію «Теоретичні засади організації контролю сформованості лінгводидактичних компетентностей майбутнього викладача української мови»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Гапеева І.М.	Розділ монографії «Вербальне відображення гендерної стереотипізації дійсності»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Коваль О.В.	Розділ монографії «Мовностилістичні особливості поезії Віктора Чабаненка»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Митяй З.О.	Розділ монографії «Функційний діапазон категорії оцінки в українському мовному дискурсі»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Мінкова О.Ф.	Розділ монографії «Фразеологічні одиниці	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому	-	

	інтелектуально-емоційного семантичного макрополя «людина» у творчому доробку Всеволода Нестайка»	просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.		
Пачева В.М.	Розділ монографії «Система номінацій запорізько-надазовської групи топонімів (на матеріалі назв населених пунктів)»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Сіроштан Т.В.	Розділ монографії «Абстрактні іменники на <i>-изн(a)</i> в історії української мови»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	0,5	
Хомчак О.Г.	Розділ монографії «Концептуальна парадигма <i>дім / дорога</i> в українській мовній картині світу»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Юрченко О.В.	Розділ монографії «Принципи й підстави дослідження концептів: семантико-стилістичний та когнітивний аспекти»	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	-	
Сіроштан Т. В.	Синтаксичні особливості дитячої прози Олеся Ільченка	Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (Бахмут, 4 листопада 2021 р.). Бахмут: ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», 2021. С. 333–336.	0,2	Пестрецова Д. В.
Пачева В.М.	Інноваційна практика в інтегруванні до європейського освітньо-наукового простору (досвід роботи Центру	Наукове сьогодні: ювілейний збірник, присвячений 60-річчю природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького / за	0,5	Пачев С.І., Колева К.Д.

	болгаристики МДПУ імені Богдана Хмельницького)	ред. Л.М. Донченко, І. А. Арсененко, С. В. Гришко та ін. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2021. С. 125-133.		
Коваль О.В.	Концепт <i>радість</i> в мовотворчості Ліни Костенко	Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової інтернет-конференції (Переяслав, 16.11.2021р.)		

Відомості про виконання Плану видань наукової та навчально-методичної літератури за рік:

Прізвище та ініціали автора	Назва та вид публікації	Видання (видавництво, сторінки, місто, рік)	Обсяг (др.арк.)	Співавтори
Пачева В.М.	Діалекти української мови: навчальний посібник	2-ге видання, ФО-П Онорог Т.В. Мелітополь, 2021 р. 95 с. ISSN 978-617-7823-42-0	4	–
Авторський колектив кафедри	Закономірності розвитку та функціонування української мови в освітньо-науковому просторі: монографія.	Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – 204 с.	204 с.	Всі викладачі
Гапєєва І.М.	Методичні рекомендації освітнього компонента «Соціолінгвістика» 3	МДПУ, 2021	-	–

3. Список наукових праць, опублікованих та підготовлених до друку у 2021 року у міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of Science):

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск, перша-остання сторінка роботи)	Наукометрична база даних (Scopus, Web of Science)
Статті					
1.	Oksana Koval, Antonina Djakona, Ruslan Lavrov, Liudmyla Anisimova, Maryna	DIGITAL TECHNOLOGIES AND RANKINGS AS	IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security	VOL.21 No.11, November 2021.	стаття Web of Science

	Polkhovska, Svitlana Shumaieva	TOOLS OF THE COMPETITIVE NESS IN THE EDUCATIONAL SERVICES MARKET		C.49-58.	
Статті, підготовлені до друку					
1.	Хомчак О.Г., Мінкова О. Ф., Волкова І. В., Баранцова І. О., Надольська Ю.А., Епіфанцева Л.А.	Formation of students' journalistic speech competence through the lens of newspaper and journalism	Journal of history, culture and art research, Karabük Üniversitesi		Web of Science
2.	Хомчак О. Г., Мінкова О. Ф., Волкова І. В.	Integrative approach to the technique of conceptual analysis	Розділ у колективну монографію «Інноваційні науково- освітні тренди університету: методологія, теорія, практика»		Scopus
3.	Юрченко О.В.	«Methodology of Grammar Semantics Study in the Language System»	у монографії PHILOSOPHICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF MODERN INNOVATIVE PROJECTS IN HUMANITIES AND ART.	-	Вид-во Taylor & Francis.
4.	Гапєєва І., Сіроштан Т.	Лінгвістичні стереотипи та НЛП Linguistic stereotypes and neuro-linguistic programming	Збірник МДПУ	Подано до друку	стаття Web of Science
5.	Коваль О., Гапєєва І., Баранцова І., Тарасенко Т., Гостищева Н., Рябуха Т., Фесенко Є., Коноваленко Т.	Ethnogenesis and Origin of Languages and Cultures	JOURNAL OF HISTORY, CULTURE AND ART RESEARCH	ISSN 2147-0626	стаття Web of Science
6.	Коваль О.В. Фесенко Є.В.	Intellectual Experiment in	Розділ у колективну монографію	-	Scopus

		Conditions of Decadence: <i>Andrii Lahovskyi</i> by A. Krymskyi and <i>The Magic Mountain</i> by T. Mann	«Інноваційні науково-освітні тренди університету: методологія, теорія, практика»		
7.	Пачева В.М.	Структурно-словотвірні особливості прізвищ жителів м. Мелітополя	Академічно списание Orbis linguarum (Езиков свят) ISSN 2603-4026 (Online) (ISSN 1312-0484) излиза от 2000 г. насам	0,5 др.арк	Scopus
8.	Юрченко О.В., Митяй З.О, Баранцова І.А.	Особливості вивчення граматичної семантики в системі мови	Університетська монографія	-	Web of Science
9.	Митяй З.О., Юрченко О.В., Сіроштан Т.В., Мілько Н.В., Денисенко Н.В.	THINKING AS A COMPLEX SOCIAL-LANGUAGE AND HISTORICAL PHENOMENON	Journal URL: https://revistas.um.es/reifop/index Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado ISSN-e: 1575-0965 Pensamiento crítico y pedagogías emergentes en la formación del profesorado	-	Web of Science

Участь у конференціях за формою:

№ з/п	назва конференції	прізвища учасників	статус конференції (міжнародні, всеукраїнські, інтернет-конференції, міжвузівські)	дата і місце проведення конференції	форма участі (тези, доповідь, тощо)
1.	Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі	Волкова І. В., Хомчак О.Г., Митяй З.О., Мінкова О.Ф., Гапеєва І.М., Коваль О.в., Сіроштан Т.В., Пачева В.М.	X Міжнародна наукова конференція	31.03.2021 р., м. Мелітополь	Доповідь, стаття
2.	Наука. Освіта. Молодь	Коваль О.В.,	XIV Всеукраїнська наукова	28.04. 2021р. м. Умань	Доповідь

			конференція		
3.	I Міжнародна славистична конференція, присвячена пам'яті святих Кирила і Мефодія	Пачева В.М.	Міжнародний	Харків, 11 травня 2021 року, on-line	Доповідь
4.	Третя науково-практична конференція «Наукове сьогодення: стан та перспективи регіональних досліджень»	Пачева В.М.	Регіональний	Мелітополь, 19 травня 2021 року	Тези
5.	XXIX Міжнародний славистичний колоквиум	Пачева В.М.	Міжнародний	Львів, 20-21 травня 2021 року, on-line	Доповідь
6.	XX Кирило-Мефодіївські читання	Пачева В.М.	Міжнародний	Харків, 26-27 травня 2021 року, on-line	Доповідь
7.	Педагогіка мистецтва для збереження і розвитку психофізіологічного здоров'я та культурного зростання особистості впродовж життя	Гапєєва І.М., Гапєєв В.К.	Міжнародна науково-практична конференція	19-21 листопада 2021 м. Мелітополь	Тези
8.	Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі	Сіроштан Т. В.	XI Всеукр. науково-практична конференція	25 листопада 2021 р. м. Київ	Доповідь
9.	Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії	Сіроштан Т. В.	I Всеукр. Науково-практична конференція	04 листопада 2021 р. м. Бахмут	Доповідь
10.	Розвиток цифрової науки в Латвії та Україні: сучасний стан і перспективи	Хомчак О.Г.	Українсько-латвійський семінар	м. Київ, 16.11.2021 р.	Участь у якості слухача з сертифікатом
11.	The 4th International scientific and	Митяй З.О.	VI Міжнародна	December 1-3, 2021) Perfect Publishing,	Доповідь

	practical conference “Innovations and prospects of world science			Vancouver, Canada	
12.	Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації	Коваль О.В., Федюніна О.І.	Міжнародна науково-практична інтернет-конференція	30.09.2021р. м. Переяслав	Стаття
13.	Вітчизняна наука на зламі епох: проблема та перспективи розвитку	Коваль О.В., Вільчинська Т.В.	Всеукраїнська наукова інтернет-конференція	16.11.2021р. м. Переяслав	Стаття

Завідувач кафедри української мови

Зоя Митяй